Poštnina plačana v gotovini

Maribor, sobota 24 novembra 1934

Štev. 268

Leto VIII. (XV).

Cena 1 Din.

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455 / Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Naša nota Društva narodov

»Gnusni zločin v Marseilleu, ki je zbudil vest vseh civiliziranih narodov, je prisilil jugoslovansko vlado, da iznese pred svet **Društva narodov** gotove, posebno resne strani te afere, ki so bile odkrite s policijsko preiskavo v več državah in ki so tako prirodne, **da lahko onemogočijo dobre odnošaje in mir med Jugoslavijo in njeno sosedo Madžarsko.** V svojem poročilu, predloženem svetu Društva narodov 4. junija 1934, je imela jugoslovanska vlada čast, da opozori svet Društva narodov na zločinsko delovanje terorističnih elementov, ki so imeli stalno bivališče v Madžarski, prav tako pa tudi na podporo in sodelovanje, ki so ga ti elementi uživali s strani madžarskih oblasti. Ko je jugoslovanska vlada vse to iznesla pred svet Društva narodov, se je izjavila pripravljeno, da z neposrednimi pogajanji regulira celokupno situacijo na madžarsko-jugoslovanski meji, trdno prepričana, da bo madžarska vlada, stavljena na ta način pod odgovornost, **podvzela potrebne ukrepe, da se napravi konec podpori, ki so jo teroristični elementi uživali na Madžarskem.** Edino v tem duhu so se vršila pogajanja z madžarsko vlado in so dovedla do sporazuma, ki je bil podpisan v Beogradu 21. julija 1934.

Toda z rezultatom preiskave, ki se je izvršila po umoru Nj. Vel. kralja Aleksandra in zunanjega ministra Louisa Barthouja v Marseilleu, je ugotovljeno, **da je ta zločinski atentat organiziran in izvršen ob sodelovanju onih terorističnih lementov, podpiranih na Madžarskem, ki so se še nadalje okoristili s podporo in sodelovanjem oblasti v tej državi.** Zahvaljujoč se temu sodelovanju, se je mogel izvršiti ta zločin. V resnici so med sotrudniki morilca oni teroristi, **ki so bili že predmet pritožbe s strani jugoslovanske vlade.** Iz izpovedb aretiranih teroristov je ugotovljeno, da so imeli na Madžarskem ne samo zatočišče, nego da so na madžarskem ozemlju bivali v skupinah vse do izvedbe marsejskega atentata. Rezultat preiskave osvetljuje na posebno težek in prepričevalen način **odgovornost madžarske vlade v pogledu podpiranja terorističnih akcije nekih** iz Jugoslavije pobeglih jugoslovanskih državljanov. V podrobnem obsega spomenica jugoslovanske vlade, ki bo predložena svetu Društva narodov, poročilo in dokumente, s katerimi razpolaga jugoslovanska vlada v tem pogledu.

Jugoslovanski narod, ki je bil najglobje zadet v svojih čustvih, veruje, da se morajo popolnoma razčistiti okolščine, v katerih se je pripravil in izvršil zločin. Velika bol vsega jugoslovanskega naroda se je pretvorila potem, ko so se izvedele gori navedene okoliščine, v globok gnus in narodni gnev proti onim, ki so inspirirali in favorizirali izvršitev atentata in ki so vsi **izven njenega nacionalnega teritorija.** Da je jugoslovanskemu narodu uspelo očuvati dostojanstvo in hladnokrvnost v tej težki preizkušnji, je bil razlog v tem, **da še veruje v efektnost ustanove Društva narodov kot čuvarja miru in mednarodne morale, od katere zavisi ta mir.** Jugoslovanska vlada, ki se zaveda svoje odgovornosti, pa tudi dolžnosti napram svojemu narodu, je prisiljena, da opozori svet Društva narodov, **da mora ta ustanova vrniti zaupanje v mednarodno pravico in moralo,** ki jo je tragični marsejski dogodek omajal. Brezpogojno je potrebno, da se zaradi ugotovitve odgovornosti obelodanijo **pred najvišjo organizacijo mednarodne zajednice** vse te okoliščine, ker bi ne bilo večje nevarnosti za mir in odnošaje med narodi, če se ne bi upoštevalo, **da je jugoslovenski narod izgubil svojega najslavnejšega voditelja, ki je postal žrtev zločincev, ki jih mora zadeti pravična kazen.**

Na drugi strani so marsejski dogodki še bolj zaostrili problem gotovih metod mednarodne politike, ki ni delovala samo v odnosu napram Jugoslaviji, ampak tudi v odnosu napram vsaki izmed njenih zavezniških nacij. Tu ni beseda o političnem zločinu, o dejanju osamljenega poedinca, tu ni beseda o zatočišču političnih emigrantov, **nego se tu pojavlja vprašanje o vežbanju in poučevanju teroristov po neki tuji sili, zato da postanejo profesionalni zločinci z nalogo, da bi izvrševali atentate in umore z določenimi političnimi cilji.** Olajšave in zaščita, ki so jih dajali na madžarskem teritoriju zločincem v svrho njihove podrobne priprave, so morale biti dane po vsem gotovo v ta namen, **da bi se ubijali najboljši služitelji nacije in odločni brani telji mednarodnega miru.** Organizacija reda bi bila nemogoča, če bi se dovoljevalo tako zločinsko početje izvežbanih zločincev, ki bi uživali zaščito in podporo kake tuje države, in to nele za posamezno državo, **nego za ves civilizirani svet.** Pričela bi se nova era mednarodne anarhije in barbarstva, doba v kateri bi izginili najosnovnejši principi mednarodnega miru. Pod težo teh okoliščin je bila jugoslovanska vlada v svoji skrbi, da se ohrani mir, in verujoč v avtoriteto Društva narodov, primorana, sklicujoč se na 2. odstavek 11. člena pakta DN, da pojasni svetu ta položaj, **ki tako težko kompromitira odnošaje med Jugoslavijo in Madžarsko in ki grozi kaliti mir in dobre odnošaje med narodi.**

Zelo vam bom hvaležen, gospod generalni tajnik, če boste izvolili staviti to vprašanje na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. — Bogoljub Jevtić, zunanji minister.«

Odmevi jugoslovanske note

Komentarji pariških listov — Nastop proti tendencioznim vestem zdražbarjev — Pisanje češkoslovaških in nemških listov

PARIZ, 24. nov. **Vsi pariški listi razpravljalo o koraku Jugoslavije pri Društvu narodov zaradi marseilleskega atentata. Vsi objavljajo besedilo note, nekateri dodajajo tudi lastne komentarje. V teh komentarjih pišejo povoljno o akciji Jugoslavije, nekateri pa celo naglašajo zadovoljstvo, da sta se jugoslovanski noti s posebnimi pismi pridružili tudi Češkoslovaška in Romunija. Pariški tisk pravi, da je to znak složnosti in enotnega nastopanja celokupne male antante. Med glasovi listov je vredno posebno omeniti pisanje »Tempsa«, ki pravi med drugim, da je treba konstatirati čisto jasno in odločno, da stoji Francija kljub raznim tendencioznim vestem, ki se širijo iz Ženeve, trdno in odločno na strani Jugoslavije. Podobno piše tudi »Paris Soir«, ki tudi opozarja na tendenciozne glasove, ki se širijo s spletkarskimi nameni.**

PRAGA, 24. nov. Praški in drugi češkoslovaški listi so objavili besedilo jugoslovanske note v Ženevi in naglasili, da stoji celotna mala antanta trdno za Jugoslavijo. Zelo ostro piše list legionarjev »Narodni Osvobozeni«, ki pravi, da bi se z dopuščanjem takih mednarodnih terorističnih akcij izbrisala meja med vojnim in mirovnim stanjem ter med vojno in revolucijo. Nastal bi kaos neodgovornosti. Ni lahka naloga, ki čaka sedaj evropske politike, a tolaži naj jih zavest, da stoji za njimi javno mnenje vse Evrope. Za ohranitev miru bo storjeno zelo veliko, ako bo evropski zahod izvedel za vse ono, kar vejo doslej že Jugoslavija, Češkoslovaška in Romunija.

BERLIN, 24. nov. Nemški tisk se toplo zavzema za razčiščenje položaja, ki je nastal z izročitvijo jugoslovanske note v Ženevi. Društvo narodov ne sme dopustiti, da bi se take akcije ponavljale in da bi se na ta način kalil mir. Treba je napraviti konec političnemu terorju, kajti vse miroljubne države so na strani Jugoslavije.

Sporazum z Rimom ogrožen

ODKRITO PRIZNANJE TURINSKE »STAMPE«, DA JE ZA SPORAZUM S FRANCIJO MALO UPANJA.

RIM, 24. nov. **Diplomaska akcija za pripravo nameravanega obiska Lavala v Rimu, naleteva na nove težkoče. Po vesteh turinske »Stampe« pogajanja de Chambruna s predstavniki italijanske vlade v Rimu ne bodo mogla še tako kmalu roditi konkretnih rezultatov, ker so vprašanja, ki se morajo rešiti, zelo številna, različna in nekatera tudi delikatna. De Chambrun je obrazložil italijanski vladi francosko stališče v vseh vprašanjih. Ker pa so med njimi tudi vprašanja splošnega evropskega značaja, se nagli sklepi ne morejo napraviti. Kar se tiče kolonialnih vprašani, ki se lahko rešujejo brez intervencije tretjih držav, neposredno med Francijo in Italijo, bi se pogajanja lahko nadaljevala, ne sme se pa pozabiti, da vplivajo nanje evropske zadeve. Zaradi tega »Stampa« resno dvomi v uspeh akcije za italijansko-francosko zbližanje in tudi ne veruje v Lavalov prihod v Rim, ako bo Francija do konca podpirala jugoslovansko iniciativo pri Društvu narodov, ki bi po trditvi lista, mogla izzvati upravičeno nerazpoloženje Madžarske. V tem primeru Rim ne bi mogel sprejeti Lavala kot prijatelja, ker Italija ne more dovoliti, da bi se Madžarska, ki je njena hišna prijateljica, izzivala na dvoboj.**

Odgoditev pomorske konference

PREDLOG ZA PODALJŠANJE WASHINGTONSKEGA PAKTA IN ODGODITEV KONFERENCE NA LETO 1936.

LONDON, 24. nov. **V velikobritanskih pomorskih krogih še niso izgubili upanja v kompromisno rešitev pomorskih vprašanj in se tudi nadejajo, da Japonska ne bo odpovedala washingtonskega pomorskega pakta. Včeraj so se razširile govorice, da bo v primeru, ako ne bo mogoče rešiti vseh spornih vprašanj, morda še najbolje, da se washingtonski pomorski pakt podaljša za leto dni in bi se ta čas uporabil za nadaljnja pogajanja. V tem primeru bi bila pomorska konferenca, ki je sklicana za prihodnje leto, odgodena na leto 1936. Nadalje se izve, da so japonski delegati predložili velikobritanski delegaciji nove predloge, ki bi mogli premakniti pogajanja z mrtve točke. Kakšni so ti predlogi, se še ne ve. Velikobritanska delegacija je o teh predlogih takoj obvestila ameriško, ki pa mora prej še dobiti instrukcije iz Washingtona.**

Anglija naj posreduje med Francijo in Nemčijo

LONDON, 24. novembra. **Včerajšnji »Daily Mail« priporoča v svojem uvodniku velikobritanski vladi, da posreduje med Francijo in Nemčijo v interesu politične stabilizacije, zlasti pa še tudi v interesu gospodarskega ozdravljenja Evrope. List pravi med drugim, da bi v primeru uspeha takega posredovanja zaslužila Velika Britanija pravico do hvaležnosti vse Evrope, kakor ji — po mnenju lista — vsa Evropa dolguje že hvalo, da je svoječasno odvrnila od Evrope komunistično nevarnost.**

POLJSKA NADALJE ODKLANJA

VARŠAVA, 24. novembra. »Kuryer Poranny« poroča v zvezi s francoskim odgovorom na poljsko stališče glede vzhodnega pakta, da je mogoče že vnaprej, ne da bi se prejudiciralo, konstatirati, da se v času od formuliranja poljskega stališča do tega vprašanja pa vse do danes ni čisto nič spremenilo in je odklonilno zadržanje Poljske pričakovati zato tudi v bodoče.

NEMŠKA STRAŽA OB POSAARJU.

BERLIN, 24. novembra. Po nalogu nemškega saarskega pooblaščenca bodo postavljeni v pasu 40 kilometrov vzdolž vse meje Posaarja kordoni izbranih oddelkov S. S., katerih naloga bo preprečiti vsak poizkus prevrata s strani radikalnih nacionalnih elementov.

ULICA KRALJA ALEKSANDRA

PARIZ, 24. novembra. Velika skupina občinskih svetnikov je sestavila predlog, naj se ena večjih pariških ulic preimenuje v ulico Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Proti kašlju

samo

Bronhi

Dnevne vesti

Represalije proti Avstriji

KONEC NEPOTREBNEGA ROMANJA V GRADEC ITD.

Kakor je znano, je avstrijska vlada do skrajnosti omejila takozvani mali obmejni promet, to je prenašanje življskih potrebščin iz naše obmejne cone v Avstrijo. Tudi je avstrijska vlada uvedla takozvano »Hausstandskarte«, s katerimi sme hišni gospodar, odnosno poglavar družine hoditi čez mejo v našo obmejno cono in tu nakupovati v zelo omejenem obsegu življenjske potrebščine in jih prenašati na avstrijska tla.

Ta ukrep avstrijske vlade pa je v očitem nasprotju z uredbo o ureditvi obmejnega prometa, kar izhaja iz priloge E trgovinske pogodbe z Avstrijo z dne 9. III. 1932. Naše oblasti so na to kršenje mednarodnega dogovora odgovorile s protiukrepom in so z včerajšnjim dnem ukinile vse permanentne vizume za Avstrijo. Odslej naprej se bodo potni listi vidirali samo za enkratno potovanje in še to samo v primeru neobhodne in neodložljive potrebe potovanja. Ta ukrep je veljaven za območje okrajnih glavarstev bivše mariborske oblasti.

Osebe, ki imajo že vidirane potne liste s permanentnim vizumom, se teh ne bodo mogle več posluževati, če so že enkrat potovale. Posledice teh naših represalij napram Avstriji so se poznale že včerajšnji prvi dan pri mariborski policiji, ker je izdala samo 4 dovolenja za potovanje v Avstrijo. Prav občutno pa bo ukrep naših oblasti zadel tiste, ki so nameravali, kakor vsa prejšnja leta, tudi letos v Avstrijo po darila za Miklavža in Božič. Tudi je bil ta ukrep naših oblasti nujno potreben, saj so avstrijske oblasti v zadnjem času na nezaslišan način šikanirale naše obmejno prebivalstvo, ki je iz katerih koli vzrokov moralo prekoračiti našo državno mejo.

Rado Lenard 50-letnik. Nikdo ne bi verjel, da se je danes splošno znani in priljubljeni mariborski veletrgovec g. Rado Lenard srečal z Abrahamom. Jubilant, ki je solastnik veletrgovine z železnino Pinter & Lenard, je imel do svetovne vojne svojo trgovino v Gorici. Vojna vihra pa je tudi njega pobrala, dokler se ni končno znašel v legiji prostovoljcev na solunski fronti. Za svoje junaštvo je bil večkrat odlikovan. Po končani vojni se je priselil v Maribor, kjer sta s svojim svakom g. Ferdom Pintarjem ustanovila trgovino z železnino, ki je danes največje tovrstno podjetje v bivši mariborski oblasti. Ni pa jubilant g. Rado Lenard samo priznan trgovec, marveč je človek, ki se mnogo in uspešno udejstvuje zlasti v raznih nacionalnih organizacijah. Že dolga leta je član sokolske župne uprave in agilni odbornik pri lovskem društvu, Avto-klubu itd. Kot član mestnega sveta občine mariborske pa se s posebno ljubeznijo in razumevanjem udejstvuje v komunalni politiki že več let. V Mariboru si je kaj kmalu pridobil velik krog prijateljev in znancev, ki mu k lepemu življenjskemu jubileju želijo vse najboljše. Tem čestitkam se pridružujemo tudi mi in kličemo 50-letniku g. Radu Lenardu: Še na mnoga zdrava leta!

Poroka. V tukajšnji pravoslavni kapelici sta se predvčerajšnjim poročila artilerijski poručnik Aleksander Vladimir Levac in gdč. Rut. Marija Lochertova, hčerka upokojenega majorja in posestnika g. Franca Locherta. Priči sta bila poveljnik tukajšnje inž. podčastniške šole g. polkovnik Božo Putniković in g. poročnik Vujičić. Mlademu simpatičnemu paru želimo vso srečo!

Upokojitev v carinski službi. Pri tukajšnji glavni carinarnici je upokojen carinski kontrolor g. Dragotin Paljada.

Srčna kap je zadela včeraj popoldne 74-letno v Slomškovi ulici stanujočo zasebnico Antonijo Siničevo. Z reševalnim avtom so jo prepeljali takoj v bolnišnico, vendar pa je tam kljub skrbnemu zdravniškemu prizadevanju v agoniji za večno zaspala.

Vsem privatnim, trgovskim in farmacevtskim nameščencem v Mariboru sporočamo, da se je med Zvezo privatnih nameščencev Jugoslavije - podružnico Maribor, Zvezo bančnih, zavarovalnih, industrijskih in trgovskih uradnikov, pododbor Maribor, Društvom odvetniških in notarskih uradnikov, Pomočniškim odborom Združenja trgovcev v Mariboru in Klubom farmacevtskih sotrudnikov v Mariboru dosegel sporazum, na podlagi katerega se je organiziral Medstrokovni odbor, v katerega odpošlje vsaka izmed imenovanih organizacij po tri svoje zastopnike. Naloga medstrokovnega odbora je, da skupno nastopa in vodi akcije za obrambo pridobljenih pravic privatnih nameščencev na gospodarskem in socijalnem področju za zboljšanje sedanjih in pridobitev novih. Za organiziranje in vodstvo skupnih akcij se je izmed članov medstrokovnega odbora izvolil sledeči izvršni odbor: Petejan Josip, predsednik, Gilčvert Drago podpredsednik, Sušnik Ivan, tajnik, Vrisk Ivan, blagajnik in Pukš Viktor, nadzornik. Izvršni odbor je na svoji prvi seji sklenil, da skliče za 29. novembra t. l. skupno zborovanje vseh privatnih nameščencev, ki bo v dvorani Delavske zbornice v Mariboru ob 19.30, na katerem se bo razpravljalo in zavzelo stališče napram vprašanjem pokojninskega zavarovanja za vse nameščence v državi, o izvajanju obrtnega zakona in zakonski določitvi minimalnih plač za vse delavce in nameščence v državi. Vse privatne, trgovske in farmacevtske nameščence v Mariboru in okoli ci vabimo, da se prvega skupnega zborovanja številno udeleže, da s tem pokažejo pred javnostjo svojo voljo braniti svoje že pridobljene pravice za izboljšanje ter pridobitev novih pravic.

Smučarski izlet v Avstrijo. Avstrija — propagandni biro za medsebojni tujski promet Beograd, Prestolonaslednikov trg 35 — organizira s tehničnim sodelovanjem »Putnika« in društva »Wagons Lits« ter v sporazumu z Zimsko športno zvezo kraljevine Jugoslavije in z Jugoslovanskim turing-klubom, na podlagi reciprocitetne propagande za tujski promet med našo kraljevino in Avstrijo, 1. skupinsko potovanje smučarjev v Avstrijo, in sicer v po vsem svetu že znani smučarski kraj Lermoos. Lermoos spada med najidiličnejše kraje Tirolske, leži na višini 1004 m v območju slovite Zugspitze (2.700 m). Izletnikom se nudi sledeče: 1. najboljši smučarski trenerji in to za začetnike, za izvežbane smučarje in trenerje za skakanje (odlične skakalnice so na razpolago). 2. Obilna jako dobra prehrana. 3. Dobro kurjene sobe. 4. Prijetna družba. 5. Krasna vožnja z brzo vlakom skozi najlepše kraje Avstrije, preko Beljaka, Tauernbahna (Mallnitz-Badgastein) Zell am See in Kitzbühela do Innsbrucka skozi prekrasne predele Tirolske v Lermoos. 6. Ogled Innsbrucka. 7. Spoznavanje prastarih božičnih običajev na Tirolskem in 8. Možnost, da se udeleženci poslužijo vzpenjače na Zugspitze, od katere je za smučarje edinstvena 2 kilometerska tura v dolino po zmerno padajočem terenu. Izletniki uživajo brezplačni avstrijski vizum. Cena vključno bivanje, vožnja, trenerji itd. je sledeča: za 14 dnevno bivanje: Din 1584, za 8 dnevno bivanje Din 1279. Odhod dne 22. decembra, povratek 7. januarja. Zadnji rok prijave 10. december 1934. — Prijave in vse informacije: »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35 in »Putnik«, Celje, Krekov trg.

Druga redna seja mestnega sveta mariborskega. Drevi ob 18. uri bo v mestni posvetovalnici druga seja mestnega sveta mariborske mestne občine, ki jo je sklical župan g. dr. Lipold. Dnevni red: prevzem vojašnic po vojaški upravi v smislu zakona o nastanjevanju vojske in mornarice in sklepanje o zadevnem sporazumu. Seja bo tajna, sklep pa bo razglašen na javni seji, ki bo sledila tajni.

Iz občinske organizacije JNS v Studencih. Občinska organizacija v Studencih bo imela v ponedeljek 26. t. m. ob 19. uri v društveni sobi NO na Kralja Petra cesti odborovo sejo. Seje naj se udeleže tudi odborniki radvanjske občinske organizacije JNS.

Glasbena Matica Maribor Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. V počastitev spomina za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. priredi Glasbena Matica v Mariboru dne 17. decembra t. l. v unionski dvorani velik koncert. Izvajala se bodo izbrana dela skladateljev Gallusa (Petelina), Grečaninova, Vasilija Mirka in Mokranjca za mešani pevski zbor ter Beethovnova »Eroica« za veliki orkester. Ves čisti prinos koncerta je namenjen fondu za postavitev spomenika osvoboditve in zedinjenja v Mariboru. — Opozarjamo že sedaj na to prireditev, ki bo poleg svojega plemenitega namena nudila tudi izreden umetniški užitek. — Priprave, ki so v polnem teku, vodi dirigent profesor Marijan Kozina.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem ki preidejo v kri.

Ženski krožek društva »Nanos« priredi Gregorčičev večer dne 26. tm. (in ne kakor je bilo objavljeno 24. tm.) v mali dvorani Narodnega doma. Na tem večeru predava g. profesor Gorup o pesnikovem življenju in delovanju, sodelujejo pa pevsko društvo »Jadran« ter člani in članice primorskega društva »Nanos«. Odbor ženskega krožka se n da bo ta večer kar najlepše obiskan. Sprejemali se bodo prostovoljni prispevki za prireditev božičnice najrevnejšim našim primorskim izgnancem. Vabljeni so vsi, ki so jim mar veliki možje naše zasužnjene domovine.

Simon Gregorčič. Devetdeset let je preteklo 15. oktobra t. l., kar se je rodil »pri Pomolcu« v Vrsnem, v lepi planinski vasici ob bregu bistre Soče, pod mogočnim Krnom, Simon Gregorčič, naš goriški slavček-poet prerok. Kdo ne pozna njegovih pesmi? Lepe in mehke so njegove besede, mehko je bilo pesnikovo srce, iz katerega je privrelo toliko bogastva. Kako živo stoje pred nami one pokrajine, ki jih je Simon Gregorčič opeval s toliko ljubeznijo. Pel je o naših gorah, rekah, vaseh, poljih in logih, pel o svoji dušni boli. Nepozabljen je ostal do danes v srcu vsakega Slovenca in še posebej Primorca, ker njegove pesmi nam vzbujajo spomin na našo rodno zemljo in na drage svojce, tam v zasužnjeni Goriški. Živa nam je v srcu pesnikova preroška pesem »Soči«, in trdno verujemo v izpolnitev njenih besed. Letos, ko praznujemo 90letnico njegovega rojstva, naj nam bo svet spomin nanj in v veličastju svetosti naj nam živi večno v srcih naših potomcev!

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 26. novembra ob 20. uri predava primarij mariborske bolnišnice g. dr. Mirko Černič o temi »Stebri moderne kirurgije«. Očrtal bo razvoj te vede, ki se je v zadnjem stoletju z neverjetno naglico razvijala v resnično znanost in obenem umetnost. Žela je in žanje take uspehe, da se more trditi, da je kirurško zdravljenje postalo uspešnejše kot uskirurško. G. primarij bo nadalje obrazložil, kakim spoznanjem in iznajdbam se mora zahvaliti kirurgija za visoki polet. — V petek 30. novembra ob 20. uri pa predava g. univ. prof. dr. A. Košir iz Ljubljane o najnovejših izsledkih raka.

Najvišje priznanje delovanju Jadranske straže v Mariboru. Maršalat dvora je blagovolil izdati najvišje dovoljenje, da sme Oblastni odbor Jadranske straže imenovati svoj na novo kupljeni dom v Bakru: »Mladinski dom kralja Aleksandra I.« S tem je odobren sklep žalne seje oblastnega odbora, na kateri se je sklenilo posvetiti ta naš dom spominu našega velikega kralja, katerega naj ima naša mladina vedno pred očmi v zavesti, da vedno in povsod deluje v korist in blagor zedinjene domovine.

Hišni posestniki! Dne 30. novembra 1934 je zadnji dan za vložitev davčnih prijav za zgradarino za leto 1935. Opozarjamo hišne posestnike, da vložijo v tem roku prijave in se tako izognejo nepotrebnim kaznim.

Združenje trgovcev za mesto Maribor objavlja, da morajo biti trgovine na dan zedinjenja 1. decembra ves dan zaprte, zato pa smejo biti vse trgovine v nedeljo 2. decembra odprte ves dan, na kar opozarja združenje svoje člane in kupujoče občinstvo.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 24. novembra ob 20. uri: **»Carjevič«. Premiera. Otvoritev glasbene sezone.**

Nedelja, 25. novembra ob 15. uri: **»Gugalnica«.** — Ob 20. uri: **»Carjevič«.**

Ponedeljek, 26. novembra: Zaprto.

Torek, 27. novembra ob 20. uri: **»Gugalnica«** D.

Gledališče nedeljskim obiskovalcem. Popoldne ob 15. uri uprizore **»Gugalnico«,** izborno veseloigro češke igralke in pisateljice O. Scheinpflugove. To delo je doseglo sijajen uspeh ter nudi zabave v najobilnejši meri. Opozarjamo na to predstavo zlasti okoliško občinstvo ter vse one ljubitelje smeha, ki med tednom ne utegnejo obiskati gledališča. — Zvečer bo prva repriza Leharjeve operete **»Carjevič«.** Ta opereta učinkuje po svojih številnih, prav melodijoznih in zato že popularnih spevih, ki bodo takoj osvojili simpatije občinstva ter po posrečeno zabavni, mestoma pa ginljivi vsebini.

Drevi začetek glasbene sezone. Prva premiera je Leharjeva opereta **»Carjevič«** delo krasnega, msetoma kar opernega muzikalnega parta in posrečenega, zabavnega libreta. Režira M. Košič, dirigira Herzog. Glavne uloge igrajo Udovičeva, Barbičeva, Sancin, P. Kovič in Harastovič.

Grajski kino. Od danes sobote dalje Leharjeva najpopularnejša opereta »Frasquita« z Jarmilo Novotno in Hansom Bollmannom. Pripravlja se »Bitka«.

Kino Union. Predvaja veselo opereto »Rivijera ekspress« s šarmantno Charloto Sussa, Karl L. Diehlom in R. A. Robertsom. Glasba Roberta Stolza. Pripravlja se planinsko veledelo »Kralj Mont Blanka« (Večni sen).

Pri ishijasu sledi na kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice,** popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki-strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje **»Franz Josefova« voda** sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki, ter pri krčnih žilah, hemeroidih, oboleli prostati in mehurnem katarju. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljudska univerza v Studencih. Redna predavanja na Ljudski univerzi v Studencih se prično v četrtek 29. t. m.

Mariborski podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda se najtopleje zahvaljujeta vsem plemenitim darovalcem za poklonjena darila, s čemer so pripomogli, da je tombola, prirejena dne 7. oktobra t. l., tako lepo uspela in dosegla popolnoma svoj namen.

Sprejem bolnikov obojega spola v bolnišnico za duševne bolezni v Novem Celju se mora do nadaljnjega ukiniti zaradi prenapolnjenosti zavoda. Ako se bo katero mesto izpraznilo, se bo mogel sprejem novih bolnikov izvršiti le po predhodni pismeni prošnji in če ga uprava pismeno pozove.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Maverjeva lekarna »Pri Zamorcu« v Gosposki ulici.

Prepovedan tisk. Zagrebško državno tožilstvo je prepovedalo prodajati in razširjati letak »Akademski omladini«, ki je bil tiskan v Zagrebu.

Za nov reševalni avto je darovala Splošna stavbena družba na Teznem 200 Din, gostilničarka Marija Lorberjeva pa 100 Din. Obema darovalcema izreka reševalni oddelek prisrčno zahvalo.

V nedeljo koncert, sveže specialne jetrne in krvave klobase, pečenice, ševapčiči, ražnjiči, divji zajec, prima vina od 8 Din naprej v gostilni Welle, Košaki.

Kavarna »Promenada«. Danes in jutri koncert. Prvovrstne domače krvave klobase in dobra kapljica!

Lutkovno gledališče Sokola Maribor-matica v Narodnem domu uprizori v nedeljo, 25. tm. ob 15. uri (3. pop.) pravljično igro v 6 slikah »Konjiške gore zmaj«.

Hotel »Orel« toči najfinejši jeruzalemski mozler in viška vina ter izbornega bizeljčana. Kuhinjske specialitete. Koncert zopet stalno ob sobotah in nedeljah. Cene zmerne.

Iz Narodne strokovne zveze v Mariboru. Občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze v Mariboru bo v nedeljo, dne 25. XI. 1934 ob 10. uri dop. v mali dvorani Narodnega doma. Vsi člani, ki ne bi dobili zadevnega vabila, naj se z izkaznico zglase v tajništvu podružnice v Sodni ulici 9 III. (Palača Delavske zbornice). Opozarjamo vse člane, da bodo imeli pravico prisostvovati in glasovati le oni člani, ki imajo poravnano članarino do vštevši septembra 1934.

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika v nedeljo 25. tm. Ker zaradi dobe žalovanja po jugoslovanskem kralju ni bilo 28. oktobra v Mariboru proslave češkoslovaškega narodnega praznika, se proslavi z gledališko igro, katero predvajajo diletanti češkega kluba v Zadružni gospodarski banki v nedeljo 25. t. m. ob 20. uri. Jugoslovansko-čehoslovaška liga poziva k udeležbi na to proslavo!

Český klub bo proslavil češkoslovaški narodni praznik osvobojenja »28. oktobra« v nedeljo, dne 25. tm. ob 8. uri zvečer v dvorani Zadružne gospodarske banke, in sicer z uprizoritvijo gledališke predstave. Vabimo vse svoje rojake k polnoštevilni udeležbi — prijatelji Čehov dobro došli! Odbor.

Tombolo za Počitniški dom kraljice Marije, priredimo v letu 1935 na Materinski dan, t. j. v nedeljo 12. maja. Prosimo vsa društva, da to upoštevajo, zlasti ker smo letošnjo prireditev tombole opustili. Žensko društvo.

Restavracija »Trlje ribniki«: krvave, jetrne, domače klobase, piške, narezki itd., dobra vina, koncert. Se priporoča F. J. Kliček.

Sokolsko društvo Maribor III. priredi v nedeljo 25. nov. ob 15. uri v društveni namen Rdečega križa v krčevinski šoli igro **»Rožmarin«,** spisal Vladimir Pfeifer. Prolog bo govoril br. podstarosta. Sokoli, prijatelji Sokolstva in vsi, ki imate srce za ubogo šolsko deco, obiščite to predstavo!

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 256 prašičev. Kupčija je bila slaba in jih je bilo prodanih le 92. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 50 do 70 Din, 7 do 9 tednov stari 80 do 90 Din, 3 do 4 mesece 120 do 150 Din, 5 do 7 mesecev 200 do 280 Din, 8 do 10 mesecev 350 do 380 Din in leto stari 500 do 560 Din. Kilogram žive teže so prodajali po 5 do 6 Din, mrtve pa 7.50 do 9

Ukradeni kolesi. Pleskarskemu vajencu Štefanu Podjaveršku je neznan tat odpeljal kolo izpred delavnice v Loški ulici. Kolo je znamke »Jugo«, vredno 500 Din in ima evidenčno številko 53310. — Elektriku Josipu Keberlu pa je nekdo odpeljal kolo iz veže Zadružne gospodarske banke. Kolo je bilo skoro novo, vredno 2.000 Din, znamke »Oxford« in je imelo evidenčno številko 74016.

Huda nezgoda v gramozni jami. Pri kopanju peska v Poševi gramozni jami ob Kamniški cesti je bil zaposlen 73letni delavec Alojzij Kebrič. Ko je včeraj popoldne kopal pesek, se je vsula nanj debela plast in ga pokopala pod seboj. Le z največjo težavo so ga privlekli iz zemlje in peska nezavestnega in s hudimi odrgninami na obrazu. Poklicani mariborski reševalci pa so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Kostanjar bogataš. Te dni je umrl na Dunaju »kralj kostanjarjev«, Slovenec Franjo Brajdič. Že več let je pekel kostanje po raznih dunajskih ulicah. Po njegovi smrti so našli v njegovi sobici, in sicer v zaboju za premog, vložno knjižico, glasečo se na 30.000 šilingov. Kmalu nato so pa dognali, da ima pokojni Brajdič vloženih še v neki drugi banki veliko vsoto denarja. Skupno si je kostanjar v teku let prištedil lepo vsoto okoli 600.000 dinarjev. Kljub temu bogastvu pa je živel povsem skromno. Od svojih sorodnikov je bil že skoraj pozabljen. Čim so pa zvedeli za njegovo dediščino, se je takoj v njih vzbudila velika ljubezen do pokojnika.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 6.2 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 2.7 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 748.1, reduciran na ničlo 746.3; relativna vlaga 70; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo ostalo vreme še nekaj dni lepo in jasno.

Umorjeni krošnjar identificiran, morilec aretiran

ŽRTEV UMORA V GRADIŠKI JE 24-LETNI STANKO HACIN IZ KOMENDE PRI KAMNIKU. MATI NA GROBU SVOJEGA SINA.

Zaman je bilo prve dni po umoru vse prizadevanje naših varnostnih oblasti, da bi ugotovile kdo je nesrečna žrtev zverinskega zločina na Celcerjevem skednju v Gradiški pri Zgornji Sv. Kungoti. K ugotovitvi identitete umorjenca pa je mnogo pripomoglo kratko poročilo o zverinskem umoru v četrtkovi številki »Jutra«, da sta krošnjarja govorila gorenjsko narečje in sta se nekje izrazila, da sta doma iz Mlake pri Kamniku.. Najbrže so se na podlagi tega poročila pričeli zanimati za zadevo tudi orožniki v Komendi in so kaj kmalu dognali, da je umorjenec 24-letni ščetkar Stanko Hacin iz Mlake pri Komendi. Ko so se oglasili včeraj pri Hacinovih, so izvedli, da je njihov sin Stanko že 3 mesece na potovanju in prodaja ščetke in čopiče nekje na Štajerskem v okolici Maribora. Hacinovi so izročili orožnikom tudi Stankovo sliko, ki so jo poslali orožnikom k Zgornji Sv. Kungoti in tako točno dognali, da je žrtev res 24-letni ščetkar Stanko Hacin.

Vest o zverinskem umoru sina je grozno pretresla starše, ki žive v nepopisni bedi in pomanjkanju. Hacinov oče je bolehen že več let in se preživljajo izključno s tem, kar zaslužijo z izdelovanjem ščetk in čopičev. Hacinova sta imela 14 otrok, od katerih jih živi še osem. Šest jih je doma, dve hčerki pa sta poročeni nekje v Zagrebu. Da bi se zadnjič poslovila od svojega sina, se je odpravila Hacinova mati na dolgo pot k Zgornji Sv. Kungoti. Pri nekaterih ljubljanskih tvrdkah je zbrala denar za dolgo vožnjo, sicer se je pa podala na pot siromašno oblečena in brez vseh sredstev. V vlaku je s potjo pripovedovala potnikom o svoji tragični vožnji. Še nikdar ni bila tako daleč in ker nima denarja, je namenjena peš od Sv. Kungote domov. V Maribor je prispela danes zjutraj in se takoj odpravila na grob svojega umorjenega sina.

Poizvedovanje za morilcem je bilo sprva brezuspešno, se je pa sedaj zaključilo s popolnim uspehom. Pred nekaj tedni je bila izvršena pri posestniku Trobcu v okolici Ljubljane manjša tatvina, po kateri je nenadoma izginil brezposelni pomožni delavec Viktor Juhart, ki je bil včeraj izsleden in prijet v Ljubljani. Na policijskem ravnateljstvu so ga zaslišali najprej zaradi omenjene tatvine, kmalu pa so ga tudi osumili umora Stanka Hacina, in sicer glavno zaradi tega, ker se opis morilca čisto strinja z njim. Juhart je po daljšem oklevanju priznal tudi ta zločin. Svoji žrtvi je vzel le 150 Din, ker več Hacin ni imel pri sebi. Od tega denarja je imel morilec ob aretaciji le še 1 Din.

Potreba po reviziji mišljenja

AKTUALNE MISLI V AKTUALNEM Č ASU.

Menda je tudi vam znano, da je še vedno mnogo nepolizane inteligence, ki misli, doznava in si razlaga pojave okrog sebe na bolj preprost način, bolj pri tleh; ne stavi življenja pod veliki problematični nož, ali v analizo gostilniške ali kavarniške modrosti, ki se zlasti v bolj poznih večernih urah »višjega življenja« kaj rada ureže. Rad se vam izpovem, da sem tudi jaz svoječasno ljubil globoke in visoke probleme in paral kot mesarski vajenec, prepričan, da je prav edino kakor režem jaz. To je bilo takrat — neposredno po šolski modrosti. Ko sem »jo« večkrat pošteno usekal in sprevidel, da je eno stvar, drugo pa moje znanje — če je sploh obstojalo — sem se skesano umaknil na tla povprečnega zemljana in se lotil bolj dostopnih, a nič manj aktualnih vprašanj, tesno zvezanih z neposrednostjo in vsakdanjim praktičnim življenjem. Kratko: stopil sem tja, kamor spadam.

Ni farizejstvo in pismarstvo, če se danes vprašam, kam bi bil zavozil, če bi bil veslal po nebotičnih sferah. Zdi se mi, da bi bil zaplul v filistrsko mlakužo visokega političnega modrovanja, ki zopet ni za vsakogar. Politika celo ne, ker je aplikacija gospodarstva. Če jo hočem dobro razumeti, moram biti temeljito poučen o vseh mogočih gospodarskih odtenkih in poznati vse njih zakulisnosti. To pa mi prav gotovo nismo. V politiki pa so še drugi interesi, ki jim mi vsakdanji ljudje ne pridemo do dna. Prav zato nas razni politični pojavi tako presenečajo, da ostrmimo — »Ne razumem ničesar več.« Zato gledam največje karikature v omizju visokih politikov, ki skušajo uveljavljati svoje »merodajno« mnenje, dasi jih je njih politična modrost že neštetokrat zvodila. Nič ne zaležejo skušnje, da je politika... (Naj izpustim izraz za pojem živalskega porekla.) A še bolj bolestno smešno je, da jim vso to modrost pričarajo listi. Za tega je svetost v tem, za onega v onem časopisu. O, sveta naivnost, kako daleč segajo tvoji izrastki!

Gospod urednik, niman namena obregniti se ob vaše uredniške mize, ker dobro vem, kako težavna je vaša naloga. Saj pišete z najboljšim namenom, a za sproščene bralce, ki so se otresli samoljubnosti in slepe udanosti.

In zdaj to-le vprašanje:

Ali bi ne bilo boljše, če bi ta čistokrvna politična modrost krenila drugam, recimo če bi svoje energije, ki se tako neplodno izžarevajo v prevaran nič, posvetila našim vprašanjem, ki ne zahtevajo tako zveriženih formul; če bi jo usmerili našim vsakdanjim problemom iz neposrednega življenja, — naši politiki. Mislim s tem samo ono skupino inteligence, ki ji še vedno bije srce za dobro stvar, one idealiste — nepraktike, ki so v svojem bistvu še vedno zdravi. Imamo namreč še eno skupino ono prikritih računarjev ali reflektantov — praktikov, ki se temeljito spoznajo v javnem delu iz foglio »imeti«. Sicer ni to nikaka nova ugotovitev, a je vendar koristno, če nanjo opozarjamo. Semkaj se pomikajo tudi taki, ki jim ne moremo naprtiti nikakega obteževalnega pridevnika. Boj za obstanek povleče človeka zelo daleč. Zato res ni nikaka fraza, če čujemo, da je danes vse le preračunana kupčija in je vse na prodaj: od smeha do zdihov in joka.

Prav tako žalostna resnica je, da se celo najidealnejši javni delavci vržejo v vrtinec čiste politike ali pa se umaknejo v ozadje. Ni se nam toliko bati kričavega političnega modrijana — ker zdrav nagon množic ga danes izloči mnogo prej kot kdaj — kolikor javnega delavca — reflektanta, še bolj pa pasivnosti delavca — idealista. Njegova pasivnost temelji na razočaranju in obupu, a ni utemeljena, ker je končno prevaran le narod. Kam in kako naj ljudstvo brez iskrenih delavcev? — Sam? Tudi. Izurjeno oko to že lahko danes opazi. Dobro spričevalo zanje, če si ljudstvo samo kuje »v domačih šegah utrjene postave«, slaba izkaznica za nas. Ali naj čakamo v odpovedi? — Česa? Od nikoder ne bo rešitve, če je ne bo iz nas samih. Svojo hišo in kar je v njej, si moramo urediti sami in si sami kovati politiko z naših zdravih tal. Zapadnoevropska civilizacija, to dete popolne abstraktnosti duha, nas je zvodila že dovolj daleč, njena našminkana navlaka že dovolj prevarila. Le količkaj bistremu očesu se je dovolj razgalila kot prostitutka iz poganske dobe, ki hoče ločiti človeštvo le v dva tabora: v mogočno aristokracijo in popolnoma onemoglo plebejstvo, da se bo potem človeštvo končalo v lastnem barbarstvu.

Ta civilizacija rimljanske pameti in neuklonljive logike ni za nas — slovansko kri, ki si je klesala svojo prvo kulturo iz lastnega njej prirojenega demokratizma. Zato se moramo take civilizacije z njenim napredkom vred oprostiti in si izklesati svojo, našim šegam primerno kulturo, ki nas bo ukoreninjala, ne pa izkoreninjala, utrjala in spajala, ne pa atomizirala in posploševala.

Poštenim in iskrenim delavcem se nudi ogromno delovno polje za to novo kulturo. Ali naj čakajo? -o. -n.

PRAVI DOMAČI IZDELEK

Ptuj

Socialno skrbstvo v ptujski mestni občini. Mestni ubožni svet je imel te dni svojo sejo, pri kateri so razpravljali o socialnem skrbstvu v ptujski mestni občini. Med drugim posnemamo iz te zanimive seje sledeče podatke: Po proračunu za tekoče leto je predvideno za podpore in vzdrževanje siromakov okoli 164.000 Din, od tega zneska je sedaj porabljeno okoli 112.000 Din ter je do konca tega leto predvidoma potrebna še vsota 46.000 Din, tako, da ostane na razpolago le znesek 6000 Din, od katerega pa je treba približno polovico računati za božičnico mestnim revežem. Izdatki za socialno skrbstvo, ki so znašali leta 1928 okoli 70.000 Din, so se povečali skoro za 100 tisoč dinarjev. Zaradi tega je ubožni svet, z ozirom na okolnost, da se vedno bolj množi število prosilcev, sklenil, da se pri podeljevanju, oziroma zvišanju podpor rigorozno postopa in da se s 1. januarjem 1935 ukinejo ubožne podpore vsem tistim mestnim revežem, ki so zaposleni stalno z dnevno plačo pri občini. V tem pogledu pridejo predvsem v poštev nekateri cestni pometači. Ker občina v smislu zakona o mestnih občinah ni dolžna siroma ke povsem vzdrževati, temveč je le obvezna nuditi podporo v obliki razpoložljivih sredstev, je ta sklep utemeljen. Mestni ubožni svet je bil zaradi tega pri moran obi'ne prošnje po večini odkloniti in je podelil podpore le v skrajno nujnih primerih. Mestni svet je v svoji zadnji seji vse te sklepe ubožnega odseka soglasno odobril.

Smrtna kosa. V Gradcu je umrl po dolgi mučni bolezni Egon Schwab, ve'etrgovec v Ptuju. Dosegel je starost 54 let. V Kicarju je pa umrl nagle smrti krojaški mojster Jožef Kolarič, star šele 31 let.

Nezgoda. Marija Slugova, 28-letna žena posestnika v Levajncih pri Sv. Urbanu, se je hudo ponesrečila. Drevo ji je padlo na levo nogo in ji povzročilo komplicirano frakturo v gležnju. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Največa mesta na svetu.

Prebivalstvo velemest se je v zadnjih letih dokaj izpremenilo. Na prvem mestu je še vedno Newyork, ki šteje s predmestji okoli 10 milijonov prebivalcev. Sledi mu London, ki šteje s predmestji preko 8 milijonov ljudi. Na tretjem mestu je Pariz, ki šteje z okolico 5 milijonov. Nadalje ima Moskva 3 milijone 600.000 prebivalcev, Berlin pa šteje 4 milijone 300.000 ljudi.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Kulturne vesti

France Borko: Pesem iz Slovenskih goric

MARIBOR 1934. IZDALA IN ZALOŽIL A ZVEZA MLADIH INTELEKTUALCEV STRANI 102.

Prelepa pokrajina Slovenskih goric, vsa polna poetičnega čara, liričnih tonov in pestre barvitosti nam je, kako čudno, dala doslej skoraj same znanstvenike in može praktičnih poklicev ter nekaj politikov. Umetnikov, ki bi jo dojeli in jo prelito v slike, pesmi, romane, glasbo itd. skoraj ni rodila. Iz nje sta izšla šele v novejši in najnovejši dobi le dva slikarja, Žabota in Trstenjak in tudi le dva pesnika (ako ne štejemo Stanka Vraza), Franc Ksaver Meško in najmlajši — France Borko. Med tem pa, ko težišče Meškovega literarnega ustvarjanja ni poezija, marveč proza, dasi tipično lirična vsaj v najboljših, najzrelejših delih, je sila drugega, t. j. Borka, šele rahlo prebujanje in bolj obetanje kot že dejanje. Najlepši biseri poezije, ki jih je pesnik iztisnil iz te divne pokrajine Slovenskih goric, so bili in so tudi ostali stihi velikega osvoboditelja Rudolfa Maistra. Maister ni bil sin te pokrajine, a odprla se mu je do globin, med tem ko je ostala do svojega lastnega otroka Borka bolj nepristopna.

V času, ko prekrivajo vso našo leposlovno rast bohotni kupi prevodov in ko je zlasti pesništvo najbolj odrinjeno v stran, da kvečjemu še životari, ne pa živi, kakor je nekoč, bi morali z odprtimi rokami sprejeti vsak novi napor, ob Borkovi »Pesmi iz Slovenskih goric« pa se nam kljub temu zdi, da je prišla prezgodaj, ali pa je vsaj preobsežna. Dosti bolj bi jo bili veseli, ko bi bila bolj skromna in bi namesto 102 strani obsegala samo dve ali tri pole in krila v sebi le njegovo mlado ljubezensko liriko, ki je dosti boljša kakor so refleksije, posebno meditativne. Prepričan sem, da bo avtor to že v enem ali dveh letih to sam čutil in priznal.

Borko kot ga sprejemamo v tej pesemski zbirki res ni veliko odkritje, toda delali bi mu neodpustljivo krivico, ako bi mu odrekali talent in resnično notranjo lirsko noto. Precej je pesmi, iz katerih zvene v celoti ali vsaj v posameznih verzih čisti, globoko dojeti in doživljeni zvoki. V njih je tudi nekaj pogumne smelosti, včasih morda še preveč. Tu se kdaj pa kdaj, menda zaradi želje po izvirnosti spozabi do grehov, ki so neodpustljivi tudi kljub resnici, da so se pojmi o pesemski snovni in oblikovni estetiki v povojnih letih precej spremenili. Stvari, kakor je četrta kitica pesmi »Sain te Madoleine de Paris« v tako zbirko nežnih liričnih tonov ne spadajo. Mogoče bi bile samo v iz silnih notranjih viharjev se trgajočih krikih pesnika temnih tonov in grčavih form, kar pa tihi lirik Borko nikakor ni.

Analiza nam pokaže, da so nekatere pesmi te zbirke samo žvenkljanje petičnih besed, ki so pesnika premotile, da jim je verjel. Tu so navadno tudi metafoze. prazne. Kjer pa pesem ni nastala po samovolji besed, kjer je vladala misel doživljenega občutja, tam so dokazi, da je Borko res lirik in da se bo gotovo še doboril do zrelo ustvarjajoče sile. Sem moram šteti najprej nekatere ljubezenske pesmi, one rahle, a svojstveno oblikovane in zgrajene često iz sveže učinkujočih primer in obratov. Drugo pa je, da se v Borkovi poeziji mešajo impresije in ekspresije često v isti pesmi. Dokaz, da išče svoj svojstveni izraz, a ga še ni našel. Prav v ljubezenski liriki pa je tudi največ resnice. Za primer njih oblikovanja le en neiskan verz iz »Ob svidenju«:

Spoznal sem, da tvoje so oči noseče:
od dreves, ki prvikrat poganjajo,
od ros, ki ob zori se nam dajejo
in od labodov moje sreče.

Drugi motivi, razen nekaterih izjem, niso tako doživljeni kakor ljubezenski. Zlasti socialni motivi so uporabljeni morda bolj zaradi mode, kakor resnične notranje potrebe. Jezikovno dela Borku kot Prleku včasih težkoče naglas in barva vokalov, neprijetno pa razbijajo harmonijo dveh ali treh pesmi čisto nepotrebni deminutivi. Nekaj napak je menda tiskovnih.

Ponavljam: zbirka je premalo prečiščena, zato preobsežna; pesnik se je preveč zanesel nase; manjkal je posvet pred končno redakcijo. Toda sedaj se ne da nič več spremeniti in sprejeti jo moramo tako, kakršna je. Kot taka je obet in upamo, da nas ne bo razočaral. Ostre sodbe naj Borka ne oplašijo, ker resnični pesnik bo iskal dalje in nepremagljivega notranjega hrepenenja po lepoti in resnici in bo naposled našel biser v potopljeni školjki. In Borko bo iskal. -r.

Duhovni koncert Ljudske univerze

Šesttedensko globoko žalovanje za blagopokojnim kraljem je Ljudska univerza na pobudo prof. Mirka pietetno zaključila z izbranim duhovnim koncertom, ki ga je v torek priredila v frančiškanski cerkvi.

Ta prireditev, mora se to povdarjati, je bila na tako izredni višini, kakor malo katera v Mariboru. Izbor sodelujočih in programa (kar najskrbneje pripravljenega) je zadivil pobožne poslušalce.

Uvodoma je mojstrsko dovršeno zaigral na orglah prof. Fr. Dugan, virtuoz in komponist, Žalno koračnico in Serafski spev od A. Guilmanta.

Largo za dve violini in orgle od J. S. Bacha je nudil gospe umetnici Faniki Brandl in gospodični Helgi Reiserjevi priložnost, da pokažeta svoje odlično znanje. Vse vrline visoke nadarjenosti: zamisel, ritem, barva, točnost, tehnika, obli kovanje, vse se je združilo ob tako vdanih umetnikih v vzorno skladno enoto. Gospa Brandlova je zatem igrala prekrasno Largo od I. Haydna, ki mu je mojster Dugan pridjal toliko subtilne spremljave, da nam je zvenelo kakor godba iz onstranstva.

Ob zaključku prvega dela je zapel komorni moški zbor g. prof. Mirka tri motete: Petelnovo »O velik Bog!«, Brumlovo »O Gospod!« in čudovito »So Svjatimi upokoj!« Bortnjanskega. V tako vzorni zasedbi doslej ni noben moški zbor v Mariboru pel. Vse, kar čuti duša ob temnih mislih pretežke izgube in tužnega žalovanja, je privrelo kakor iz globine na dan.

V tem izrednem komornem zboru sodelujejo gg.: Sancin, Živko, Ostruška, Cestnik, Faganeli, Neralić, Sever Arsenak, Sila in Trstenjak. Z vso upravičenostjo moramo dirigentu zbora čestitati ter izreči nado, da čim prej pokaže svoje vzorne zmožnosti.

V drugem delu je odigral prof. Dugan »karakteristično pijeso« od Guilmanta, ga Brandlova prekrasno trijo iz koncerta v A-molu od K. Goldnacka, zbor pa je izvajal Foersterjevo »O Gospod!«, »Oče naš!« od Lisinskega in Fr. Lisztov »Mir z vami!«

Nad vse svečano in impozantno je zaključil odlično uspeli koncert mojster Dugan s svojo težko Fugo v C-molu, kjer se je pokazal v blesteči dovršenosti in virtuoznosti.

Požrtvovalni umetniški skupini, ki je izvajala tako občudovanja vredno ta koncert pod vodstvom prof. Mirka, Ljudski univerzi, ki je po svojem predsedniku ing. Kukovcu in blagajničarki gdč. M. Ažmanovi koncert pripravila in uredila, in očetom frančiškanom, ki so postrežljivo ponudili svojo prostorno katedralo, najbolj ustrezajoče okolje tihemu in iskrenemu spominu, pa je mariborska javnost prav posebno hvaležna, zakaj dali so ji posebno prikladno priliko in okolje, da dostojanstveno manifestira svoja globoka čuvstva zahvalnosti in nevenljivega spomina velikemu Ujediniteliu.

A. Koprivc.

Čehoslovaška-jugoslovenska revija, 7. Sedma letošnja številka glasila JČL in ČJL prinaša sestavke: gen. P. J. Nedeljković: Proč srbský národ zvítězil v zápasu let 1912—1918?, dr. A. Berkoper »Kde domov'můj« pri Jugoslovanih (slovensko), F. Wollman: Československo-jihoslovanské styky kulturni do války in J. Karasová: Ticho (Po atentatu). Zprávy a poznámky« pa imajo sestavke: Československo a Jugoslavie po smrti krále Alexandra (E. Beneš), Oslava 380. výročí příchodu Clorvatu na jižni Moravu (JKL), Revue ROK (Jos. P. (ata) in »Jak pohlíželi na Slovany jižni před válkou a za války (J. Dostal).

Sokolstvo

Članstvu Sokola Maribor Matica

Bratje in sestre!

Nedavni dogodki so živo pokazali, da je zlasti malemu narodu enako težko priboriti si svobodo, kakor obdržati jo. — Ker je Sokolstvu najvišji cilj nacijonalna svoboda, je proglasilo vsakoletni 1. december kot dan zedinjenja in naše državne svobode za svoj sokolski praznik. Kakor se je Sokolstvo prej borilo za dosego državne svobode, tako hoče in mora delati v svobodni državi, da se v morju krvi pridobljena svoboda ohrani in okrepi. Zato ima letošnji 1. december posebni pomen. Savez Sokolstva kraljevine Jugoslavije je odredil, da se mora v vseh sokolskih edinicah izvršiti proslava na najsvečanejši način kot spominski dan Viteškega Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja z zaprisego zvestobe Nj. Vel. Kralju Petru II. V kratkih odstavkih prinašamo kar mora vsak redni član Sokola poznati in se po tem ravnati:

Kaj hoče Sokolstvo? Tyrš je osnoval sokolski pokret, ki stalno stremi k dviganju vseh telesnih in duševnih moči slovanskih narodov. To dviganje se ali lahko izvrši samo s pazljivo in vsestransko vzgojo posameznika iz vseh poklicev in vsake življenske dobe. Sokolstvo hrepeni, da v vsakem Sokolu in Sokolici razvije in obdrži v sveži moči vse njegove telesne in duševne sposobnosti. Sokolstvo Jugoslavije vzgaja svoje pripadnike — članstvo — od 18 let naprej, naraščaj od 12 do 18, otroke od 6 do 12 v čim boljše in koristnejše člane človeške družbe.

Kako doseže Sokolstvo svojo svrho? Kot glavno, neposredno in posebno sredstvo sokolske vzgoje smatramo telesno vežbanje po sestavi in metodi, ki jo je vspostavil in nam zapustil ustanovitelj in duhovni vodja vsega Sokolstva dr. Miroslav Tyrš. V telovadnicah in na sokolskih telovadiščih, v kolektivnem telesnem vežbanju imamo še vedno najboljše sredstvo za skladno in istočasno vzgojo telesa in duše, za discipliniranje in krepitev volje. Zato od svojih pristašev zahtevamo, da se vadijo. V Sokolu je telesno vežbanje obvezno za vse članstvo do 26. leta starosti, sokolsko je pa tudi če telovadijo tudi starejši bratje in sestre. Sokolstvo uporablja mimo telovadbe tudi druga sredstva v dosego napredka telesnih in duševnih vrlin svojih pripadnikov in s tem vsega naroda, kajti Sokol Kraljevine Jugoslavije s svojimi 2.200 edinicami in 300.000 pripadniki vstopa v vse sloje našega naroda in v vse kraje naše Jugoslavije. Druga sredstva, s katerimi koristi Sokol svojemu članstvu so društvenega značaja: prosvetno delo, izleti, tekme, gledališče in lutkovne predstave. Prav udeležbe in sestanki na velikih sokolskih izletih in zborovanjih so rodili globoko razumevanje velike sloge in neprecenljivega dela slovanskega Sokolstva, ki je predhodnik bodoče sloge vseh slovanskih narodov.

Sokolska vzgoja. Sredstva sokolske vzgoje so tako številna in raznovrstna ter jih ni mogoče drugače spoznati kot s sokolskim trajnim in rednim izvrševanjem članskih dolžnosti. Le od tega izpolnjevanja članskih dolžnosti zamorejo preiti vse koristi na vsakega od nas. V Sokolu nas društveno življenje vodi na pot, na kateri se stalno izpopolnjujemo. S telovadbo si krepimo telo ter discipliniramo svojo voljo, s prosveto si razširjamo svoje obzorje ter povečujemo do popolnosti svojo srčno kulturo, učimo s poslušati in s tem tudi voditi.

Kakor je človek popolno stvarstvo, tako mora biti popolna sokolska vzgoja: telesna, duševna in moralna poplemenitev je nedeljiva. Vršijo se v nas te vrline in sleherni si želi doseči v vsakem oziru najvišjo stopnjo, ki jo individualno lahko doseže. Vsakdo pa naj se zaveda, ve in čuti, da sta sokolska vzgoja in izpolnjevanje sokolskih dolžnosti prostovoljno delo. Prav tako prostovoljno je sokolsko članstvo, na katerega nikdar in nikoli nikdo ni vplival, da bi pristopilo k Sokolu. O vstopu v naše vrste je vselej vsakdo sam odločal po svoji volji. **Toda, ko si pristopil k nam, ko si prevzel dolžnosti, moraš tudi izpolnjevati s sokolsko resnostjo in voljo svoje obveznosti. Ne pozabite tega bratje in sestre.**

Sokolsko društvo Maribor Matica.

Sokolsko društvo Maribor II, Pobrežje, je imelo v četrtek 22. t. m. v mali dvorani br. Renčlja obvezno predavanje za vse svoje na novo pristopivše člane, ki bodo letos položili sokolsko zaobljubo. Predaval je društveni prosvetar br. Petrovič. V nedeljo 25. tm. se pa udeležimo obveznega predavanja v mali dvorani Narodnega doma. Predavanje je strogo obvezno. Kdor se ga ne bo udeležil ter tudi ne bo svoj izostanek opravičil, ne bo sprejet kot redni sokolski član. Telovadni oddelki našega društva lepo napredujejo kvalitativno in kvantitativno, zlasti pa je opažati veliko zanimanje za telovadbo starejših članov, katerih je vsako uro več. Načelnik.

Sokolsko društvo Maribor I. Pozivam vse člane društvene uprave, kakor tudi vse ostalo članstvo, da prisostvuje jutri v nedeljo 25. tm. ob 11. uri spominskemu slavju, ko zasadi društvo na svojem letnem telovadišču spominsko lipo. Starosta.

Sport

Okrožni odbor LNP, službeno. Razen že objavljenih tekem, bo v nedeljo 25. tm. na igrišču SK Svobode ob 10. dopoldne še prijateljska tekma SK Drava (Ptuj):SK Svoboda. Službujoči odbornik g. Knez.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Prijateljsko tekmo SK Ptuj:SK Rapid, ki bo v nedeljo 25. tm. ob 10. na igrišču SK Rapida, sodi g. Kopič; prijateljsko tekmo SK Drava:SK Svoboda, ki bo v nedeljo 25. tm. na igrišču SK Svobode ob 10. pa sodi gosp. Vesnaver.

Skakalnica MZSP v Betnavi. Mariborska zimsko-sportna podzveza je porabila lepe poletne mesece za nujna popravila skakalnice v Betnavi. Da se skakalnica zavaruje pred vremenskimi vplivi, se je lesena konstrukcija temeljito katranizirala. Terenska dela so tudi dokončana. Posebno doskok in iztek se je očistil bohotnega grmičevja in zemlja na doskoku, ki je bila razorana od močnih nalivov, je sedaj zravnana in gladka. Prvi sneg, katerega skakalci tako željno pričakujejo, bo našel skakalnico pripravljeno in vežbanje se bo lahko takoj začelo. Vežbanje bi že bilo nujno potrebno, ker 6. jan. bo na tej skakalnici tekma v skokih za prvenstvo podzveze.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 25. t. m.: ob 7.00: telovadba, 7.30: plošče, 8.00: poročila, 8.15: duet: Klavir & harmonij, 8.55: versko predavanje, 9.15: prenos iz trnovske cerkve, 9.45: plošče, 10.40: radio orkester, vmes Fantje na vasi, 11.40: otroška ura, 12.00: čas, radio orkester, 16.00: higijenska nega molznih krav, 16.30: pevski koncert okteta »Trboveljskih nameščencev«, vmes plošče, 20.00: nac. ura: Dr. Franjo Rački, 20.25: jedilni list, program za ponedeljek, 20.30: Schumannove duete pojeta gdč. Korenčanova in g. Brandstetter, 21.00: radio orkester, 21.30: čas, poročila, radijski orkester. — Spored za ponedeljek 26. tm.: ob 12.15: plošče, 12.50: poročila, 13.00: čas, plošče, 18.00: klasična in moderna diplomacija, 18.20: radio orkester, 18.40: slovenščina, 19.10: plošče, 19.20: nac. proglas zedinjenja Črne gore s Srbijo, (Andrija Radović) — prenos iz Beograda, 19.55: jedilni list, program za torek, 20.00: zdravniška ura, 20.20: komorni trio (klarinet-viola-klavir), 21.20: radio orkester, vmes čas in poročila.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

Res je, lepota gospodične Rogersove zasluži največje občudovanje, pa nič manj se ne odlikuje po visokih duševnih zmožnostih. V njej sem našel združeno, kar sem iskal. Tudi bridke izkušnje — ginljiva pripovedka njenega življenja, mi ni tuja — jo naredijo za ta primer še posebno poklicano. Že pri drugem pogovoru je bil odločen moj sklep. Preden ji pa naznanim svoj načrt, me naj spozna natančneje, in naj dobi do mene zaupanje. Tudi sem se hotel prepričati, ali se bo iz nenaklonjenosti ali zaradi dvoma dala privesti do tega, da odkloni dar, ki je podoben malemu kraljestvu. — Kaj ne, gospod Degraw, vi me razumete!«

Najrazličnejši občutki so navdajali umetnika med dolgim pripovedovanjem. Pri tem nepričakovanem nagovoru je planil pokoncu in krepko stisnil desnico svojemu prejšnjemu nasprotniku.

»Seveda, in ne morem vam biti dovolj hvaležen, da mi je bilo dovoljeno poslušati vaša razkritja in prosim vas, da mi oprostite vse moje nevljudnosti do vas.«

»Ne izgubljajmo več besed o tem,« je odgovoril in pokazal na mizo, kjer so ležali različni papirji. »Tukaj so listine, ki potrjujejo moje izjave; prinesel sem jih s seboj prav za prav za odvetnika, ki bi naj sestavil darilno listino za gospodično Rogersovo, toda bile so mi potrebne, ko mi je gospod Gryce pokazal zaporni ukaz. Blagovolite si jih tudi vi ogledati, gospod Degraw. Ker vas visoko cenim in občudujem, želim, da ne skali najinega razmerja niti senca sumnje.«

V veliki razburjenosti je segel umetnik po listinah, a tajni policist je razmišljal, kako naj reši to in ono zagonetnost primera.

»Kdo je pisal pismo učenki gospe Haddenove šole? Kdo je poslal ubogi delavki svarilo, ki je bilo povod njenemu begu? Kdo je zastrupil bonbone, ki so povzročili njeno smrt? To so tri važne točke.«

»Važne posebno zato,« mu je pritrdil Degraw iz Clevelanda, »ker je iz tega razvidno, da ima nekdo hudobne namene proti deklicam tega imena, in da zarota, katero je policija slutila proti njim, res obstoja. Dokler ne zalotimo pravega krivca, je tudi ona Jenny Rogersova v nevarnosti, ki stanuje pri gospici Aspinwallovi, in kdo more slutiti vse zle posledice?«

»To je bila tudi moja skrb; zato sem jo tako ljubosumno čuval noč in dan.«

Zdaj se je obrnil Gryce z vprašanjem do Degrawa iz Clevelanda: »Prosim, odgovorite mi na vprašanje, od kod je vaš sedanji sluga?«

Nagovorjeni ga je pogledal ves začuden.

»V New Yorku sem ga najel; prišel je zaradi mojega oglasa v »Tribune« in je prinesel izborna spričevala.«

»Ste ž njim zadovoljni?«

»Da, kot sluga je zelo poraben in točen; manj prijeten je kot človek. Smem vedeti...«

»Trenutek, prosim...« ga je prekinil Gryce, »rad bi se vprašal, če sodite, da je pošten?«

»Seveda; niti šivanka mi še ni zmanjkala.«

»Ni treba, da nezvesti sluga naravnost krade, lahko, da zaupanje svojega gospoda izrablja na drug način. Ali ste sigurni, da ta človek nikoli ni stikal po vaših listinah, ali se drugače zanimal za zadeve, ki ga nič ne brigajo?«

Ko je Degraw med tem iznenaden molčal, je pristopil umetnik in se brž hotel prepričati, če se tičejo njegova vprašanja drugega tukajšnjega tajnega policista.

»Moj tukajšnji tovariš je Byrd,« mu je odgovoril Gryce takoj smehljaje, »in vi trdite, da sluga ni Byrd.«

»Vi ste namreč trdili...«

»To vas ne sme odvrniti, včasih govorim, da prikrijem svoje misli,« je odgovoril Gryce; »vedel sem, da sluga ne spada k policiji.«

Ves zmeden mu je umetnik zrl v obraz. Dalekosežnost te izjave mu še ni bila jasna. Z napetostjo je pričakoval odgovor drugega Degrawa.

»Res ne vem, kaj vam naj odgovorim,« je rekel oni. »Barton je pri meni vedno vestno vršil svojo dolžnost. Do mojih listin ni mogel priti; čez dan jih nosim pri sebi, ponoči jih imam pod vzglavjem.«

»Kljub temu jih je moral temeljito proučiti, kajti trdim, da je le zato stopil v vašo službo, da bi se seznanil z vsebino listin.«

»Nemogoče! Kako pridete na to misel? Strašite me, gospod Gryce.«

Čeprav ni bil umetnik tako iznenaden, kakor njegov soimenec iz Clevelanda, vendar je bil zelo vznemirjen, ker je mnogo bolj pregledal nevarnosti in zapletljaje, za katere je dal ta sum povod.

»Ne poznate moža,« je odgovoril Degraw iz Clevelanda s poudarkom. »Imam dokaze za njegovo vdanost. Pri vožnji semkaj bi se skoraj dogodila železniška nesreča; ženske so vpile, moški so bili na najhujše pripravljeni, tedaj je priskočil moj sluga, da me ščiti s svojim telesom. Tega mu ne pozabim nikoli. Človek ni sicer prijeten, toda za lopova ga ne morem smatrati brez dokazov.«

V eni uri zaigral štiri milijone zlatih kron

KAKO JE ŽIVELA NEKOČ POLJSKA IN MADŽARSKA GOSPODA.

Pred kratkim je umrl grof Janko Potocky, ki je bil eden najbogatejših poljskih veljakov. Bil je stari oče grofa Josipa Potockega, ki se je pred 3. leti proslavil v igri s kartami, kakršna je redkokedaj bila odigrana in v kateri je izgubil 4 milijone zlatih kron.

Grof Josip Potocky je bil strasten igralec baccarata. Pred 30. leti je igral z znanim madžarskim sportnikom Nikolom Schemerom partijo in je v eni uri spravil v žep 30.000 zlatih kron. Schemer je hotel na vsak način nadaljevati igro, da bi vsaj nekaj rešil od izgubljenega denarja, toda grof nato ni pristal. Po končani igri se je Schemer zaklel, da bo grof že prišel v njegove roke. In res je prišel grof Potocky v sportnikovo pest in je bil tedaj tako operiran, kot si ni mislil.

Schemer nikakor ni mogel pozabiti izgubljene igre. Pisal je grofu v London, naj določi mesto in čas revanžne igre. Grof se je odzval in mu odpisal, da se srečata tega in tega dne v nekem dunajskem lokalu. Pričela sta igrati in odredila čas. Schemera je spremljala neverjetna sreča. Po 57 minutah je priigral pol milijona zlatih kron, nato je predlagal grofu igro za dobljenih pol milijona kron torej za milijon, ali nič. Grof je pristal. Potegnil je osmico, a Schemer devetko. »Dva milijona ali nič,« je rekel grof in zopet izgubil. »Štiri milijone ali nič«. Schemer je pristal. Prisotnih gledalcev se je lotevala mrzlica, takratni zunanji minister grof Golobowski, ki je tudi prisostvoval igri, je dejal, da so se mu ježili lasje. Razdeljene so bile ponovno karte in grof Potocky je ponovno izgubil. Kakor da bi se nič ne zgodilo je napisal ček za 4 milijone zlatih kron, plačljiv v roku 24 ur. Hladno je spravil Schemer ček v listnico, dalje pa nista igrala, ker je minila določena ura.

Kaj zna mladi ženski svet.

Tisoče in tisoče ameriških dijakinj je bilo vprašanih, kaj najbolj zanima mlada dekleta in s čim se največ bavijo. Skoro vse so odgovorile, da so samo tri zadeve, ki zanimajo in s katerimi se peča mladi ženski svet, in sicer: nega lepote, film in flirt. Ni mnogo, pa vendar precej.

Duhovit zdravnik.

Sloviti berlinski zdravnik Frerich, ki je živel v 19. stoletju, je užival na nemškem dvoru velik ugled. Ko mu je nekoč dejala nemška cesarica, da lahko ozdravi vsako bolezen, ker tako dobro pozna človeško telo, ji je zdravnik odgovoril: »Človeško telo poznam dobro, toda nam zdravnikom se prav tako godi kot nočnim čuvajem. Nočni čuvaji dobro poznajo ulice, ni jim pa znano, kaj se godi po hišah.«

Pogumen lovec.

Gospodar: Gospod baron, tamle bodo divje race! Le pazite!!

Lovec: Kaj mislite, da se jih bojim?

Če sestra pomaga bratcu.

Sestra, ki je pomagala mlajšemu bratcu napisati domačo nalogo: No, kaj ti je pa rekel gospod učitelj?

Da sem vsak dan bolj neumen.

Zakonca med seboj.

Veš, dušica, ti pa res nimaš povoda pritoževati se, saj ravnam s teboj kakor z angelom.

Res... skoraj nobene obleke mi ne kupiš.

Vljudnost.

Profesor: Ali mi morete povedati, kdo je bil Aishilos?

Dijak: Iskreno obžalujem, gospod profesor, jaz sam tega ne vem.

Posredno.

Torej tožil ga boš zaradi žaljenja časti?

Da.

Kaj te je res ozmerjal z oslom?

Neposredno ne, pač je pa dejal, da smatra osla za zelo pametno žival, če pogleda mene.

Mali oglasi

Razno

JOS TICHY IN DRUG. Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27—56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurečnih cenah

GOSTILNA MANDL v soboto in nedeljo pojedina jeternih in krvavih klobas. 4773

POZOR! HIŠNI POSESTNIKI! Vsa potrebna Vam kleparska dela pred nastopom zime izvršujem najsolidneje in najceneje ter se priporočam za cenj. naklonjenost. Benjamin Dibelčar, Splošno kleparstvo, Maribor, Levstikova ul. 9, preje livarna Farič. 4824

HALO! POZOR! Moški podplati s peto Din 28.— ženski s peto 18.—, zajamčeno prvovrstno blago samo pri Cirilu Lovecu, Glavni trg 4, dvorišče. Postrežba točna in solidna. 4816

Okrasite vaš dom z našimi **modernimi zaveſami**

POZOR! Tapetniške izdelke, solidne in po brezkonkurenčnih cenah dobite pri Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4586

HALO! HALO! V nedeljo gremo v gostilno »Trst«, nasproti bolnice. Domače koline, purani, fazani, divji zajci, pristna škofijska vina ter zabava s koncertom. Se priporoča gostilničar Lakošc. 4785

Za mal denar že dobite raznovrstne trpežne TOVARNIŠKE ČEVLJE pri Josipu Suliču, Aleksandrova 30. Velika izbira za sv. Miklavža! 4805

V NEDELJO pojedina krvavih in jeternih klobas. »Tržaški dvor«. 4771

Prodam

SPALNICE politirane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarska in pohištvena naročila. Mizarsko podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

KOMPLETNO SPALNICO belo, za eno osebo prodam. Studenci, Jurčičeva ul. 95. 4778

ŽELEZNE ZLOŽLJIVE POSTELJE angleške otroške emajlirane postelje, solidne in poceni pri Novaku, Koroška cesta 8, Vetrinjska 7. 4793

ŠIVALNI STROJ pogrezljiv, malo rabljen, proda poceni Ussar, Trubarjeva ul. 9. 4791

RABLJENA DAMSKA KOLESA za Din 650.— in 950.— in malo rabljeno »Styria« moško kolo za Din 1000.— dobite pri Ussarju, Trubarjeva 9. 4792

KOMPLETNA SPALNICA iz trdega lesa. Istotam se odda soba in kuhinja. Mejna ulica 38. 4808

Proda se BELA OTROŠKA POSTELJA citre, renesančna omara, hotelska posoda, porcelan, krojaški šivalni stroj, pisalni stroj, slike itd. Licitacijski zavod, Slomškov trg 3. 4818

Sobo odda

SOBO oddam dostojni osebi v sredini mesta, event. dvema osebama z vso oskrbo ali brez. Stolna ul. 1-I. 4777

OPREMLJENO SOBO. lepo, separirano, v vili oddam. Popovičeva ul. 13 (ob kadetnici). 4813

ODDAM OPREMLJENO SOBO gospodu. Koseskega ul. 15. 4814

OFICIR IŠČE SOBO v bližini kadetnice. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Oficir«. 4802

Posojilo

IŠČEM POSOJILO Din. 20.000 do 25.000, vknjižba na prvo mesto. Naslov v upravi lista. 4745

Stanovanje

IŠČEM K MATURANTU sostanovalca. Istotam naprodaj zimski kostum druge velikosti. Naslov v upravi lista. 4801

Izpopolnite vaše perilo z **našim priznanim perilom**

SOBO s posebnim vhodom oddam. Kolodvorska 3/II na hodniku. Sovinc. 4819

SOBO krasno opremljeno, s separiranim vhodom, oddam Ruška c. 7, v veži desno I. vrata 7. 4743

GOSPODA sprejmem v vso oskrbo po nizki ceni. Mlinska ulica 31, drugo dvorišče. 4803

2 SOBI IN KUHINJO oddam takoj zaradi premestitve v centrum mesta. Naslov v upravi. 4815

V HIŠI KANTINE opekarne »Lajteršberk« v Košakih se odda s 1. decembrom manjše stanovanje s sobo in kuhinjo. Mesečna najemnina 150 Din, in eno večje stanovanje z dvema sobama in kuhinjo, mesečna najemnina 250 Din. 4798

DELAVCA sprejmem na stanovanje in dobro hrano. Tomšičeva cesta 2, pri baronu Twickelnu. 4804

Sprejmem poceni TOVARNIŠKO DELAVKO na stanovanje ter hrano, pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Strossmajerjeva 9. 4806

POŠTENEGA FANTA sprejmem na stanovanje. Koroška c. 74. 4807

Kupim

ZLATO, zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožnova ulica 8. 2642

Posest

Maribor: šeststanovanjsko hišo 71.000 Din. — Pobrežje dvosobna hiša 26.000. — Gostilna deželska 55.000. — Vile, posestva, pekarije prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 4812

NOVA HIŠA z velikim vrtom, električno razsvetljavo in studencem, naprodaj v bližini Maribora. Pobrežje, Stanko Vrazova ul. 21. Vpraša se samo ob nedeljah. 4782

NOVOZGRADBA blizu mesta, vrt Din 20.000. — Hiša s 4 stanovanji, blizu centruma Din 80.000. — Hiša z dobroidočo gostilno, ledenico, drugim lokalom, 115.000. — Posestvo 7 oralov, hiša, dve sobi, blizu mesta, 50.000. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4787

KUPIM MALO HIŠO ali malo posestvo v okolici. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo lista. 4786

KUPIM RENTABILNO HIŠO najraje novozgradbo v Mariboru ali predmestju za okoli 100.000 Din. Obširne ponudbe z najnižjo ceno na upravo »Večernika« pod »Plačam takoj v gotovini«. 4790

HIŠA z dvema sobama, kuhinjo, kletjo, velikim vrtom, gospodarskim poslopjem (tri sobe), na prodaj po nizki ceni. Naslov v upravi »Večernika«. 4800

HIŠA na prometnem kraju, za trgovino ali gostilno, dam v najem ali prodam. Naslov v upravi lista. 4756

kupite dobro in poceni le v **Tekstilani Büdefeldt, Maribor,** Gosposka ulica 14

Čitajte „Večernik“

POSOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Stoletnica sodnega dvora.

V Londonu so proslavili te dni stoletnico najvišjega sodnega dvora, ki mu pravijo navadno po poslopju, kjer ima svoj sedež, Old Bailey. Na poslopju so odkrili bronasto spominsko ploščo, v glavni dvorani je bilo pa slavnostno zborovanje, ki so mu prisostvovali londonski lordmayor Charles Batho, lordkancler Sankey, londonski škof, šef justične službe, občinski svetovalci in drugi gostje v starodavnih uniformah. Zanimiv je bil nagovor lordkancelarja, ki je opozarjal na izpremembe v pravnem naziranju, odkar stoji Old Bailey. Največje izpremembe so nastale v zadnjih stoletjih v kazenskem pravu. Ob koncu 18. stoletja je bilo v Angliji skoraj 200 vrst zločinov, za katere je bila določena smrtna kazen. In kar se nam zdi naravnost strašno, je to, da niso poznali razlike med odraslimi in mladoletnimi, otroke so kaznovali enako kakor najbolj zakrknjene zločince. Tako so nekoč obsodili na smrt na vešalih 9-letnega dečka, ker je bil iz izložbenega okna ukradel neko malenkost. Zdaj je smrtna kazen za vse vrste tatvine in sleparije odpravljena. Strašne smrtne obsodbe so izvrševali 34 let po ustanovitvi vrhovnega sodišča javno. Drug važen napredek v sodstvu je bil storjen s tem, da se lahko zdaj obtoženec zagovarja, dočim prej njegove izpovedbe pravno niso imele nobenega pomena.

Na madžarski univerzi.

Rektor budimpeštanskega vseučilišča Kennyeves, ki se je morebiti kedaj pisal Medved, je dal razobesiti v auli razglas, v katerem poziva visokošolce, naj si pomadžarijo imena. V razglasu je naglasil, da bo stroške za prekrstitev plačal iz lastnega žepa. Zanimivo je, s čim se vse ne bavijo madžarski rektorji vseučilišč.

Na smrt obsojen vohun.

Paragvajsko vojno sodišče je obsodilo nekega argentinskega državljana, ki je bil po rodu Nemec, na smrt, ker je vohunil v korist Bolivije. Pri razpravi je odkrito priznal, da je bil vohun in izjavil, da je zanj vohunstvo prav tak poklic, kakor katerikoli drugi.

Moderna mladina.

Povej mi, dedek, kdaj si postal ded?
Ko si prišel na svet ti, Jurček.
Če bi torej jaz ne bil prišel na svet, bi ti ne postal srečen ded?
Ne, dragec moj.
Kaj mi boš torej dal za to?

V najem

GOSTILNO »ROTOVŽ« oddam v najem ali na račun. Vicel, Maribor. 4799

Sobo išče

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom iščem za 1. december. Ponudbe na upravo pod »Privatni uradnik«. 4817

Pouk

Angleški pouk. Miss Oxley, Krekova ul. 18/II. 4510

Lokal

TRGOVSKI LOKAL v Gosposki ul. 34 (Wögerera hiša) takoj oddam. Vprašati vsaki dan dopoldne v trgovini Slovenska ul. 9. 4757

LOKAL za pisarno ali mali obrt oddam. Aleksandrova c. 48. 4689

Zaboji s kurilnim premogom KARBO PAKETI naj ne manjkajo pri nobeni hiši. Zaloga: tt.

Andraschitz
MARIBOR, Vodnikov trg 4

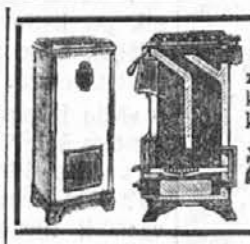

Trajnogoreče peči za drva in premog kakor tudi štedilnike kupite najceneje v

železnini LOTZ
Jurčičeva ul. 5.

Javna zahvala.

Po dolgotrajnih, mukepolnih metodah se je posrečilo le primariju gospodu dr. Mirku Černiču, da je rešil s spretno roko življenje moji ženi, za kar mu izrekam najvdanejšo zahvalo.

Ivan Čeh,
šolski upravitelj.

Mala Nedelja, 15 novembra 1934. 4772

Pike-svila, satin svila, Crepe mongol, Crepe de chine, Crepe georgette vse po

Din 28·-

tako dolgo dokler traja zaloga v

Trpinovem bazarju

Ugodna prilika

in velik prihranek na denarju se vam nudi sedaj
Prodajamo veliko zalogo:
Lepo blago za obleke (volna) za samo **Din 16·-**
Čisti volneni kamgarni, najmodernejši vzorci samo **Din 115·-**
v božični prodaji. Ne zamudite te priložnosti.

Dolček & Marini
Maribor, Gosposka ulica 27
4797

MIKLAVŽEVA DARILA
kakor damske torbice, aktovke, denarnice, kovčeki itd. v veliki izbiri in najnižji ceni pri tvrdki

Karlo in drug
Trg Svobode 6. 4788

KRZNO
vsake vrste od najcenejše do najfinejše kvalitete in izpeljave priporoča trgovina s krznom

J. ŠOPER, Glavni trg 9
zraven manufakture Majer
Popravila izvršujemo točno po solidnih cenah 4212

Spomnite se CMD

Laboratorij Revigal v Slov. Bistrici

naznanja cenjenemu občinstvu nove znižane cene svojega preparata REVIGAL proti kožnim boleznim.

Revigal mast ali mikstura malo pakovanje . . . . . Din 30·-
Revigal mast ali mikstura veliko pakovanje . . . . . Din 60·-
Kombinirano malo pakovanje (mast in mikstura) . . . . . Din 50·-
Kombinirano veliko pakovanje (mast in mikstura) . . . . Din 80·-
Medicinalno Revigal milo komad . . . . . Din 16·-

4 09

Javna dražba
kompletne parne žage

V neki konkurzni zadevi se vrši javna sodna dražba kompletne parne žage z enim polnojarmenikom, lokomobilo, krožno žago, nihalno žago, žago za obžaganje hlodov in številnimi drugimi žagnimi potrebščinami

dne 30. novembra 1934 ob 8·30 uri na licu mesta v Vuzenici
(v bližini gostilne Germuth).

Cenilna vrednost 110.750 Din, sklicna cena 36.917 Din. Ako bi ne bilo kupca, ki bi kupil žago v celoti, se bo takoj istega dne in istotam vršila **dražba posameznih strojev in žagnih predmetov.**

Natančnejša pojasnila dražbe daje upravitelj konk. sklada dr. ST. STOR, odvetnik v Mariboru.

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.